

COVID-19

Цифри і факти

30 265 щеплень проведено за минулий тиждень
(на **5,8 % менше** ніж попереднього тижня)

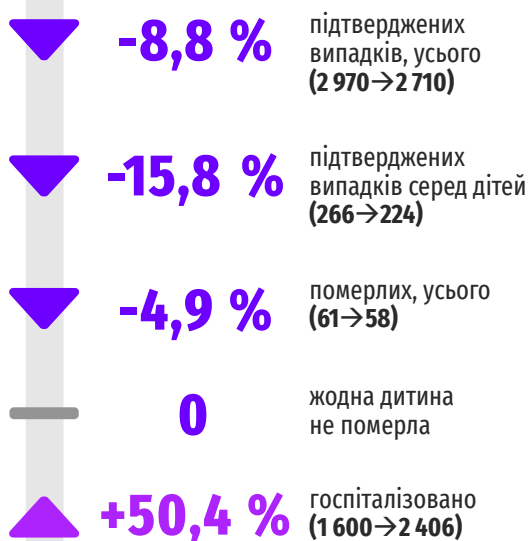
15 416 670 осіб в Україні отримали дві дози
вакцини від початку кампанії

06–12.01.2023

06–12.01.2023

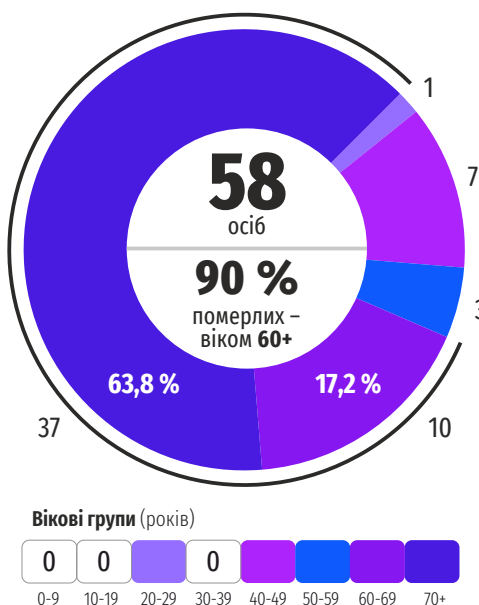
на 15.01.2023

■ Статистика захворюваності

Джерело: ЦГЗ МОЗ України

■ Кількість померлих у вікових групах

■ Показники вакцинації

16 241 042 українці отримали хоча б одну дозу вакцини з початку вакцинальної кампанії

3 038 867 осіб в Україні отримали першу бустерну дозу

214 846 осіб в Україні отримали другу бустерну дозу

36 056 осіб отримали додаткову дозу вакцини

■ МОЗ України

Субваріанта ХВВ.1.5 збудника COVID-19 в Україні станом на початок січня не виявлено.

Центр громадського здоров'я постійно здійснює молекулярний епідеміологічний нагляд за SARS-CoV2, і з початку такого нагляду вже було зроблено 928 секвенувань.

Джерело: www.phc.org.ua

■ Позиції та заяви професійних медичних асоціацій, міжнародних організацій

ВООЗ

Тимчасова позиція щодо вакцинації дітей проти COVID-19

Вакцини проти COVID-19 із переліку EUL ВООЗ, які пройшли клінічні дослідження у дітей та підлітків, є безпечними та ефективними для запобігання захворюванням у дітей та підлітків. Дітям із супутніми захворюваннями та важкими

імунодефіцитними станами слід запропонувати вакцинацію.

Оцінка користі та ризику вакцинації чітко підтверджує її переваги для всіх вікових груп, у тому числі дітей і підлітків, що дає можливість зменшити кількість інфекцій, госпіталізацій, смертей і тривалого COVID-19. Водночас визнано, що пряма користь для здоров'я від вакцинації здорових дітей і підлітків нижча порівняно з вакцинацією людей старшого віку – через нижчий рівень захворюваності серед молодших людей на важку форму COVID-19 і смертності. Оскільки діти та підлітки, як правило, мають більш легкий перебіг захворювання порівняно з дорослими, якщо вони не належать до групи з вищим ризиком розвитку важкої форми COVID-19, вакцинувати їх менш нагально, ніж людей похилого віку, людей із хронічними захворюваннями та медичних працівників.

Проте переваги вакцинації дітей і підлітків виходять за межі прямої користі для здоров'я.

Джерело: www.who.int

0 800 60 20 19

З питаннями щодо COVID-19 – симптомів, тестування, вакцин і схем вакцинації, пунктів щеплення, COVID-сертифікатів – звертайтеся до контакт-центру МОЗ України

■ Компетентно

Компетентно про **вакцини, нові варіанти SARS-CoV-2 та чого очікувати у 2023 році** розповідає **Пол ОФФІТ**, доктор медичних наук, директор Навчального центру з вакцин та лікар у відділенні інфекційних захворювань дитячої лікарні Філадельфії

Які Ваші прогнози на наступні кілька тижнів і місяців? Ми можемо побачити ще один сплеск захворюваності, подібний до того, що спричинив у США «Омікрон», чи чого слід очікувати?

- У зимові місяці ми увійшли з тим, що по суті є «зимовим вірусом», і ми побачимо збільшення кількості таких випадків. Принципове значення матиме те, чи буде одночасно з цим зростання кількості госпіталізованих та випадків смертей. Наразі приблизно 95 % населення вже були інфіковані природним шляхом, вакциновані або і те, й інше. Я думаю, що зростання кількості випадків відбудеться, але наразі ми не спостерігаємо збільшення кількості госпіталізацій і смертей, і я думаю, що такою ситуація з цим вірусом і залишиться.

Чи потрібно буде знову адаптувати вакцини? Які перспективи щодо інтраназальних вакцин, які могли би краще запобігти передачі вірусу, або вакцин, які не ефективні проти різних його варіантів?

- Я думаю, що ми вже маємо необхідну вакцину. Може при-

йти момент, що через мутації вірус не буде розпізнаватися T-клітинами. У такому разі ми почнемо все спочатку. Але цього ще не сталося. Я хотів би, щоб працівники сфери громадського здоров'я та керівники зосередили свої зусилля на тих, хто отримує найбільшу користь від цих вакцин – літніх людях, імунокомпрометованих людях та особах із медичними станами, що зумовлюють високий ризик важкого перебігу. Вважаю, що кожен, чий вік перевищує шість місяців, зараз має отримати двовалентну вакцину, CDC і FDA розширюють ці рекомендації. Вакцинувати слід усіх, але ті, хто справді потребує щеплення бустером, повинні бути обмежені тими, у кого вакцина матиме найвищу користь. Мета цієї вакцини – запобігти госпіталізації, потрапляння до відділення інтенсивної терапії та в морг. Запобігання випадкам захворювання – не мета цієї вакцини, тому що це неможливо.

Що ми не зробили цього року?

- Я вважаю, найбільша комунікаційна помилка, яку ми зараз маємо, – це коли ви чуєте, як люди в адміністрації кажуть, що цієї зими буде збільшення випадків захворюваності. Звісно, кількість випадків буде збільшуватися. Не це головне. Справа в тому, чи будете ви з цим збільшенням випадків захищені від важкої хвороби, якщо раніше перехворіли, або були вакциновані? Так, будете, якщо ви не належите до групи високого ризику, і в такому разі вам слід отримати бустерну дозу. Я думаю, ми ненавмисно налякали людей і привчили їх до такої тактики лякання, тому лише 14 % нині охоплено бустером [бівалентною вакциною].

Джерело: www.grid.news

■ Новини науки

1. Дослідження CDC: повідомлення про серйозні побічні ефекти після бустера адаптованою під варіант «Омікрон» вакциною проти COVID-19 серед дітей є рідкісними.

У нещодавньому огляді даних про безпеку, який підготували Центри з контролю та профілактики захворювань США (CDC), повідомляється, що з жовтня 2022 року було повідомлено лише про два випадки із серйозними побічними ефектами серед майже 1 мільйона охоплених бустером дітей віком 5–11 років.

Було вивчено понад 900 звітів, що надійшли до Системи звітності про побічні ефекти вакцин, і таким чином виявлено, що близько 99,8 % повідомлень щодо дітей віком 5–11 років були визнані як несерйозні. Більшість повідомлень стосувалися помилок під час вакцинації, як-от отримання дітьми невірної для свого віку дози.

Повідомлялось лише про два випадки несприятливих подій після імунізації серед майже мільйона щеплених. У однієї дитини розвинулися симптоми, що відповідають синдрому Міллера – Фішера, який є рідкісним неврологічним станом та вважається варіантом синдрому Гійєна – Барре, у іншої дитини зафіксована поява кропив'янки та артриту, що потребували госпіталізації.

Дослідники також переглянули понад 3 200 повідомлень у системі V-safe (система спостереження за безпекою, створена CDC для моніторингу несприятливих подій після вакцина-

ції проти COVID-19), і виявили, що жодна дитина, зареєстрована в програмі, не потребувала госпіталізації для отримання медичної допомоги після щеплення адаптованою під варіант «Омікрон» вакциною.

Джерело: www.cdc.gov

2. Стабільність гібридного імунітету проти COVID-19, що зумовлений варіантом вірусу BA.5, становить щонайменше 8 місяців.

У дослідженні, результати якого були опубліковані в медичному часописі Lancet, оцінювалась ймовірність зараження BA.5 («літня» хвиля у США) після зараження BA.1 (остання «зимова» хвиля у США). Гібридний імунітет був стабільним до 35 тижнів (або 8 місяців). Це не означає, що повторне зараження не можливе раніше, але загалом є чітка закономірність.

Чому це має значення? Наразі доступні результати понад 30 досліджень, які демонструють, що гібридний імунітет (вакцинація + перенесена інфекція) є сильнішим порівняно з імунітетом, що набутий лише через вакцинацію чи лише в результаті перенесеного COVID-19. Населення, яке в даний момент сприйнятливим до COVID-19, визначатиме частоту та інтенсивність майбутніх хвиль у нашій «новій реальності». Це надає нам надію, що з часом ми побачимо сезонні моделі COVID-19, як це сталося з іншими коронавірусами. Це може зайняти десятиліття, але так зрештою станеться.

Джерело: doi.org/10.1016

«Гарячі» запитання

Чи можемо наразі стверджувати, що вакциновані проти COVID-19 менш заразні в контексті поширення коронавірусної хвороби? Особливо з огляду на домінування варіанта «Омікрон», якщо людина була щеплена лише «оригінальною» вакциною?

Так. І це можна стверджувати також щодо варіанта «Омікрон». Це було підтверджено в нещодавно опублікованих у журналі Nature результатах дослідження. У ньому вивчалися тюремні системи для оцінки мереж передачі коронавірусу. Вакцина проти COVID-19 знизилла заразність щеплених осіб на 22 %, а попередньо перенесена інфекція знизилла заразність на 23 %. Гібридний імунітет знизив заразність на 40 %. Найменше заражених було серед тих, хто нещодавно був щеплений.

Більше: www.nature.com

Чи варто робити щеплення дітям, якщо вони вже перехворіли на COVID-19?

«Моя відповідь на це запитання – так!», – каже доктор медичних наук Пол Оффіт, директор Навчального центру з вакцин та лікар у відділенні інфекційних захворювань дитячої лікарні у Філадельфії. – «Тоді ви можете бути впевнені, що діти вироблять такий імунітет, який, швидше за все, призведе до досить тривалого захисту від серйозних захворювань».

Більше: sciencefriday.com

Відповідає консультант з експертної підтримки вакцинації проти COVID-19 спільного зі Світовим банком проекту МОЗ України, голова Національної технічної групи експертів з питань імунопрофілактики **Федір ЛАПІЙ**.

на 12.01.2023

■ Світова практика

Рівень охоплення вакцинацією проти COVID-19 (%)

Португалія

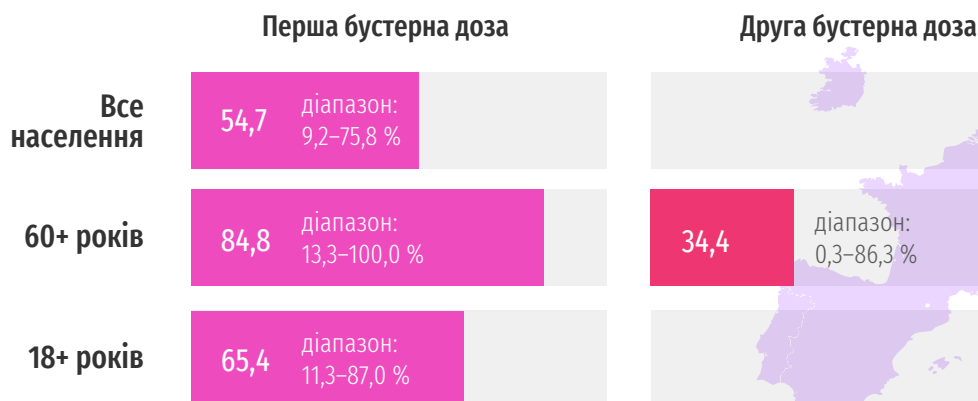

на 12.01.2023

■ Світова практика

Рівень охоплення вакцинацією проти COVID-19 (%)

ЄС

Джерело: www.covid19-country-overviews.ecdc.europa.eu

■ Nota bene

- Рекомендуємо скористатись можливістю [отримати безоплатний доступ](#) для українських лікарів до платформи [UpToDate](#) – провідного глобального клінічного ресурсу доказової медицини.

Для цього слід зареєструватися за посиланням: uptodate.phc.org.ua

Детальніше про механізм реєстрації – на сайті Центру громадського здоров'я: phc.org.ua/uptodate

- Професійний курс із безпеки вакцин для медичних працівників українською мовою презентував офіс ВООЗ в Україні. Курс знайомить із основами фармаконагляду за вакцинами і буде корисним для молодших медичних працівників, акушерів, фахівців громадського здоров'я, фармацевтів, лікарів, спеціалістів програми імунізації та комунікаційників з питань безпеки вакцин.

Записатись на безкоштовний курс можна тут: openwho.org/courses

- Радимо ознайомитись із додатковими корисними джерелами достовірної інформації про COVID-19 та вакцинацію.

1. Все про вакцинацію від COVID-19 в Україні: vaccination.covid19.gov.ua
2. Брошура для медиків «Як розмовляти з пацієнтами про COVID-19» – у каталозі діджитал- та друкованих матеріалів «Спільнотека» від ЮНІСЕФ spilnoteka.org
3. Актуальний перелік пунктів та центрів вакцинації проти COVID-19 – за посиланням: list.covid19.gov.ua

Маєте запитання за темою COVID-19 та вакцинації чи пропозиції щодо наповнення дайджесту – переходьте за QR-кодом і пишіть нам, будемо вдячні за зворотний зв'язок, що допоможе зробити ще кориснішу підбірку в наступних випусках.

Усі випуски дайджесту – за посиланням через QR-код

Дайджест підготовлений у рамках спільного проєкту МОЗ України та Світового банку «Екстрене реагування на COVID-19 та вакцинація в Україні»

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

Екстрене
реагування
на COVID-19
та вакцинація
в Україні